

Primärvårdens utbildningsenhet
2025-10-16

Vägledning för studenthandledare och chefer

Gällande uppdraget att handleda studenter i klinisk verksamhet inom primärvård

Datum: Reviderad 2025-10-16

Dokumentnamn: Vägledning för studenthandledare och chefer

Framtagen av: Huvudhandledare APL, LIA, VFU, Primärvårdens utbildningsenhet
Skaraborg

Introduktion

Vägledningen är framtagen för att stärka studenthandledarens roll i verksamheten och för att kunna handleda på ett adekvat sätt. Syftet är att kvalitetssäkra så att samma förutsättning ska gälla för alla studenter som gör sin kliniska utbildning inom primärvård.

Avsikten är att ge struktur och redskap till studenthandledare och chefer vad det innebär att handleda studenter samt vad som förväntas av verksamheterna där lärandemiljö erbjuds.

Västra Götalands Regionen (VGR) ansvarar för att studenthandledare har adekvat handledarkompetens samt avsatt tid för planering och handledning av studenter. Syftet är att studenthandledare skall vara väl insatta i utbildningsplan, kursplan, lärandemål och bedömningskriterier för aktuell profession.

Ramavtal

Ramavtalet avser akademisk vårdutbildning på grund- och avancerad nivå och är en överenskommelse mellan VGR och lärosäten i Västra Götaland gällande klinisk utbildning inom VGR. Detta innebär ett gemensamt ansvar för att studenten ska få de kliniska kunskaper som professionen kräver. Studenten erbjuds klinisk undervisning, relevant färdighetsträning och adekvat handledning.

Avtalet innehåller en uppdragsbeskrivning gällande handledning av studenter i verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Uppdragsbeskrivningen möjliggör att:

- Studenten kan uppnå lärandemålen för VFU
- Främja ett studentcentrerat lärande
- Studenthandledaren kan fullfölja uppdraget
- Främja en fungerande samverkan mellan verksamhet och lärosäte
- Utveckla och kvalitetssäkra VFU
- Främja vetenskaplig förankring i VFU

LIA-processen

Lärande i arbete (LIA) avser klinisk utbildning för medicinska sekreterare och syftar till att studenten ska kunna omsätta sina teoretiska kunskaper i praktisk verksamhet. Detta sker i olika verksamheter då studenten under adekvat handledning deltar i arbetet. Studenten praktiserar sina kunskaper samt får förståelse och erfarenhet inom aktuell profession.

APL-avtal

Arbetsplatsförlagt lärande (APL) avser klinisk utbildning på gymnasial nivå inom vård- och omsorg. Syftet med avtalet är att säkerställa tillgången på kvalitativa APL- platser för studerande inom utbildningar som är knutna till Vård- och omsorgscollege och att samtliga avtalsparter inom kommun och VGR ska ställa APL-platser till förfogande.

Västra Götalandsregionens Koncernstab hälso- och sjukvård beställer att vårdverksamheter, både offentliga och privata, som utför vård enligt regionens vårdval, för studerande i vård och omsorgsutbildning ska:

- För studerande tillhandahålla handledare som ansvarar för att eleverna ges möjlighet att uppnå de kursmål som gäller för APL.

Utbildningsuppdragets mål

Att den studerande uppnår kursplanens lärandemål i en så god lärandemiljö som möjligt.

Förutsättningar skapas för studenthandledaren att fullgöra uppdraget i en väl fungerande samverkan mellan lärosäte, Primärvårdens utbildningsenhet och verksamhet.

Utveckla och kvalitetssäkra den verksamhetsförlagda utbildningen.

Förberedelse

Studenthandledaren får uppdaterad information från lärosätet, utbildningsenheten samt huvudhandledare, som möjliggör att förbereda inför klinisk utbildning

1. Utse ansvarig studenthandledare, informera chef, övriga studenthandledare och kollegor: Namn på student, utbildning, termin och kliniska utbildningsperiodens längd.
2. Skicka välkomstmejl med välkomstbrev i god tid inför placeringen.
3. Planera schema för studenten och studenthandledare. Viktigt att avsätta tid för samtal och reflektion.
4. Avsätta tid för att bli insatt i kursplan, kursmål, studiehandledning och bedömningsformulär.

Ett salutogent förhållningssätt när man handleder studenter!

Salutogent förhållningssätt: är att uppmuntra, stötta och stärka. När man tänker, tittar och är uppskattande mot en person så påverkas människan i positiv riktning.

Meningsfullhet: Är grunden, den är vår drivkraft och vilja och påverkas av att det finns sådant som har betydelse för studenten och för mig själv som studenthandledare. Viktigast är att man känner sig välkommen, sedd, behövd och uppskattad i det sammanhang man är i.

Begriplighet: Att förstå och veta och ha kunskap om vad man gör. Den påverkas av information och kommunikation och hur vi förmedlar dessa.

Hanterbarhet: Påverkas av att det finns en balans mellan det vi vill och det vi kan. När vi möter något som är svårt så behöver det finnas kunskap och tid för reflektion. Den goda lärandemiljön inbjuder till reflektion och främjar kunskap inom professionen.

Introduktionssamtal/planeringssamtal

Genom introduktionssamtal ska studenthandledaren skapa ett förtroende och inge trygghet för studenten. Stor vikt ska läggas på välkommandet från både studenthandledare och kollegor.

Studenthandledare och student bekantar sig med varandra där studenten får utrymme att berätta om sig själv gällande erfarenheter, personliga mål, förväntningar inför sin APL, LIA och VFU. Studiehundledning och kursmål lyfts i samtalet. Detta möjliggör goda förutsättningar för studenten att uppnå målen under sin kliniska utbildning.

Ge en kort information om verksamheten som bedrivs på enheten.

Bedömningssamtal APL

Handledare och elev ska vara väl förberedda inför samtalet.

Bedömningssamtalet är en avstämning mellan elev och handledare efter halva APL-placeringen. Återkoppling sker till introduktionssamtal/planeringssamtal där personliga mål och kursplanens mål diskuteras. Bedömningsformulär fylls i.

En plan upprättas för resterande APL-placering. Är det något den studerande behöver träna mer på under resten av placeringen? Behövs ökat stöd av handledaren? Är det några områden eleven önskar fördjupning i?

Om man i ett tidigt skede märker att eleven tenderar att ej uppnå kursmålen tar handledaren kontakt med huvudhandledaren, som i sin tur tar kontakt med studierektor och kursansvarig hos utbildningsanordnare.

Viktigt att studenten under sin sista vecka fyller i den webbaserade studentenkäten från Primärvårdens utbildningsenhet. Ett led i att kvalitetssäkra APL.

Bedömningsrutin LIA

Bedömningssamtalet genomförs som ett trepartssamtal mellan student, lärare och handledare på aktuell LIA-plats under LIA-placering 1, 2, 3 och 4. Under LIA 1 kan samtalet genomföras via telefon.

Handledare, student och lärare ska vara väl förberedda inför samtalet. Handledare och student ska tillsammans ha gått igenom bedömningsformuläret och ska vara ifyllt innan trepartssamtalet. Återkoppling sker till introduktionssamtalet och reflektionssamtalen som student och handledare rekommenderas genomföra minst en gång/vecka. En plan läggs för resterande LIA.

Vid minsta tveksamhet om att studenten uppnår kursmålen ska handledaren kontakta huvudhandledaren som i sin tur kontaktar studierektor och kursansvarig lärare.

Viktigt att studenten under sin sista vecka fyller i den webbaserade studentenkäten från Primärvårdens utbildningsenhet. Ett led i att kvalitetssäkra LIA.

Mittbedömningsamtal VFU

Studenthandledare och student ska vara väl förberedda inför samtalet.

Mittbedömningsamtalet är en avstämning mellan student och studenthandledare efter halva VFU-placeringen. Återkoppling sker till introduktionssamtal/planeringssamtal där personliga mål och kursplanens mål diskuteras. Bedömningsformulär fylls i.

En plan upprättas för resterande VFU-placering. Är det något studenten behöver träna mer på under resten av placeringen? Behövs ökat stöd av studenthandledaren? Är det några områden studenten önskar fördjupning i?

Om man i ett tidigt skede märker att studenten tenderar att ej uppnå kursmålen tar studenthandledaren kontakt med huvudhandledaren, som i sin tur tar kontakt med studierektor och kursansvarig vid lärosätet.

Slutbedömningsamtal VFU

Studenthandledare och student ska vara väl förberedda inför samtalet.

Studentens måluppfyllelse bedöms genom att relatera till kursplanen. Signera gällande bedömningsdokument. Utvärdera och reflektera över studentens egna mål och förväntningar av VFU-perioden.

Viktigt att studenten under sin sista vecka fyller i den webbaserade studentenkäten från Primärvårdens utbildningsenhet. Ett led i att kvalitetssäkra VFU.

Handledarens checklista

(Checklista anpassas efter verksamhet)

MOMENT	INNAN STUDENTEN ÄR PÅ PLATS	NÄR STUDENTEN ÄR PÅ PLATS
KONTROLL AV LEGITIMATION (Obligatorisk)		
KONTROLL AV UTDRAG UR BELASTNINGS- REGISTER (Om verksamheten kräver det)		
SCHEMA		
RASTER		
OMKLÄDNINGSRUM/ STUDENTSKÅP		
ARBETSKLÄDER – Rätt storlek		
SITHS-KORT		
NYCKLAR		
KODER		
STUDENTPLATS		
FÖRBEREDA STUDENTLÅDA		
SJUKANMÄLAN, KONTAKT		
VISA LOKALER		
PRESETERA CHEF		
PRESETERA MEDARBETARE		
BRANDSÄKERHET		
UTRYMNINGSVÄGAR		
INFO SEKRETESS		
DATABEHÖRIGHET		
TIDBOK/KALENDER		
HYGIENRUTINER		
SPECIFIKA RUTINER		
BOKA IN INTRODUKTIONS- PLANERINGSSAMTAL		
BOKA TID INFÖR BEDÖMNINGSSAMTAL		
BOKA SLUTBEDÖMNINGSSAMTAL		
REFLEKTIONSTID		
DAGBOKSANTECKNINGAR		

REFLEKTION LÖPANDE		
EGENANSVAR FEEDBACK		
PÅMINN OM STUDIEENKÄT		
PÅMINN OM STUDENTENKÄT		